

Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasut singernermikkut nalunaarsuuteqarlutik angerlarsimaffimmi pineqaatissinneqarsinnaalernissaat anguniarlugu, Naalakkersuisut Justitsminister-imut attaveqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Doris Jakobsen aamma Kristian Jeremiassen, Siumut)

Akissuteqaat

(Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutitsinemut Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

Doris Jakobsenimut aamma Kristian Jeremiassenimut qujanaq pitsaasumik kinguneqartussamik siunnersuuteqarmata.

2011-mi Danmarkimi singernermiumik aaqqiissuteqarnerup sunniutaanik nalilersuineq ingerlanneqarpoq, tamatuma ilaatigut takutippaa, singernermiulerluni pineqaatissiinermik atuineq nutaamik pinerluuteqaqqinnissamut annikillisaataasinnaasoq. Nalilersuinerup aamma takutippaa, inuusuttut 25-t inorlugit ukiullit nutaamik pinerluuteqaqqissinnaanerit 15 procent-imik appasinnerusartoq, parnaarussivimmi pineqaatissiinermik atuinnermut taarsiullugu elektroniskimik singernermiulerlutik pineqaatissiinermik atuigaangamik.

Aningaasat tungaatigut nalilersuinerup takutippaa, danskinut atatillugu elektroniskimik singernermiulerluni pineqaatissiinermik atuineq parnaarussivimmi pineqaatissiinermik atuinnerup affaannaanik akeqartartoq.

MIPI-usimasup “Meeqqat inuusuttullu eqqartuunneqarsimasunik aamma inissiisarfimmiittunik angajoqqaallit” pillugit nalunaarusiamini uparuarpa, eqqartuussaaneq taamaallaat eqqartuunneqartumut sunniuteqarneq ajortoq, kisiannili ilaqutariinnut tamanut meeqqat ilanngullugit pitsaangitsumik sunniuteqarsinnaasoq. Tassunga atatillugu pingaarnersooq tassaavoq, inuit elektroniskimik singernermiulerlutik pineqaatissiinermik atuisut, suliffimminnik imaluunniit ilinniakkaminnik ingerlatsiinnarnissaminnut periarfissinneqarsinnaammata aammalu pineqaatissiinermik atuinnerup nalaani ilaqtatit ilagisinnaallugit.

Uani pineqaatissinneqarnermik tunineqanngitsoornissaq pineqanngilaq. Danskit misissuinerannit takuneqarsinnaavoq, pineqaatissiinermik atuisut singernermiumik aaqqiissuteqarneq kiffaangissusiagaanertut misigisaraat. Aaqqissuussinerup Danmarkimi atorneqarnera malillugu, ilaatigut ulluinnarni sammisartakkanut piffissaalatsisoqarsinnaavoq, aamma angerlarsimaffiup avataani sammisassaqartitsinernut peqataanissamut periarfissamik killiliisarluni.

Naalakkersuisuni isumaqarpugut, aningaasatigut aamma pinerluttaalisitsinikkut iluaqutaasinnaassasoq elektroniskimik singernermiulerluni pineqaatissiinermik atuineq Kalaallit Nunaanut eqquneqarpat.

Kisianni danskit naalakkersuisuinik isumaqatigiinniarnissaq pitinnagu, misissortariaqarparput, aaqqissuussineq Kalaallit Nunaanni qanoq iliorluni ingerlanneqarsinnaanersoq. Nunatta isorartunera suliasatigut aningaasatigullu unamminartunik nassataqarsinnaavoq – soorlu pineqaatissiinermik atuisunik nakkutilliinnermut tunngatillugu.

Pineqaatissiinermik atuinerup naammassisassartai eqqartortariaqarpagut, aningaasatigut aamma allaffissornikkut pissutsit misissorlugit – soorlu nakkutilliiisussaataasumut – aamma susassaqarfimmut inatsisitigut atugassarititaasut piareersarlugit.

2014-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutitsiinnermut Naalakkersuisoqarfimmi inatsisitigut susassaqarfimmi atorfinnut marlunnut aningaasaliissuteqartoqarpoq. Atorfiit ilaneqarneranni siunertarineqartoq tassaavoq, ilaatigut pinerluttulerinnermut inatsisip aamma eqqartuussisoqarnermut inatsisip peqqissaartumik misissorneqarnissaat aallartinneqassasoq, taamaasilluta paasinarsisissavarput, inatsisitigut susassaqarfimmi suut naleqqussarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnerasoq.

Naalakkersuisut isumaqarput naleqquttuusoq, Kalaallit Nunaanni singerneriumik aaqqiissuteqarnermut atugassarititaasunik misissuineramik suliaqarneq inatsisitigut susassaqarfimmi sulianut nalinginnaasunut ilanngunneqarpat.

Aalajangersumilli oqaatigisariaqarpoq, massakkorpiaq nassuiaatitigut ilisimasatigullu tunngaviusinnaasunik danskit naalakkersuisuunik piviusorsiorluni isumaqatigiinniarnissamut aallarniutaasinnaasunik pigisaqartoqanngitsoq. Singernermiulerluni angerlarsimaffimmi pineqaatissiinermik atuinerup Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaa siunertaralugu Justitsminister-imut attaveqarnissaq pitinnagu ilaatigut Pinerluttaalisitsisunik, Politiinik aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Siunnersuisoqatigiinnik peqqissaarullugu eqqartueqatigiinnerit ingerlattariaqarmata pingaaruteqarluinnarpoq.

Taamaasillutik Naalakkersuisut innersuussutigivaat, siunnersuut itigartinneqassasoq.

Naalakkersuisulli allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput, Naalakkersuisut peqquneqassasut, Kalaallit Nunaanni singerneriumik aaqqiissuteqarnermut atugassarititaasut, susassaqartut soqutigisaqatigiillu suleqatigalugit misissueqqissaarneq suliarissagaat.